

## İNGİLİS DİLİNDƏ HONORATİVLƏRİN PRAQMALİNGVİSTİK “YÜKLƏNMƏSİ” (Britaniya linqvokulturologiyası kontekstində)

Aynurə Rəhimli

Bakı Avrasiya Universiteti, Bakı, Azərbaycan

e-mail: [Aynura.rahimova@gmail.com](mailto:Aynura.rahimova@gmail.com)

**Xülasə.** Məqalədə ingilis dilinin konseptsferasında mühüm yer tutan “Zadəganlıq” konsepti araşdırılır. Araşdırma çərçivəsində “Zadəganlıq” konseptinin reallaşmasında rol oynamış honorativlərin tarixi və müasir dil situasiyasına nəzərən təhlili aparılır. Habelə məqalə çərçivəsində honorativlərin verilməsinin və geri alınmasının pragmatik aspektləri dəyərləndirilir və bu kontekstdə “zadəganlıq prefikslərinin” bir növ, mötəbərlik göstəricisinə çevrilməsi məqamına diqqət yetirilir.

**Açar sözlər:** “Zadəganlıq” konteksti, honorativlər, Britaniya linqvokulturoloji mühiti, hersoq və hersoginya.

---

### THE PRAGMALINGUISTIC “BURDENING” OF HONORIFICS IN THE ENGLISH LANGUAGE (In the context of British linguoculturology)

Aynura Rahimli

Baku Eurasian University, Baku, Azerbaijan

**Abstract.** The article investigates the concept of “nobility”, which occupies an important place in the conceptual sphere of the English language. The study examines the history and analysis of honorifics, which played a role in the implementation of the concept of “nobility”, from the point of view of the modern language situation. Thus, the article also evaluates the pragmatic aspects of handing over or recalling honorifics, and in this context, attention is paid to the fact that “noble prefixes” turn into a certain indicator of reliability.

**Keywords:** context of the “nobility”, honorifics, British linguocultural environment, duke and duchess.

### ПРАГМАЛИНГВИСТИЧЕСКОЕ «ОБРЕМЕНЕНИЕ» ГОНОРАТИВОВ В АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ (В контексте британской лингвокультурологии)

Айнура Рагимли

Бакинский Евразийский Университет, Баку,  
Азербайджан

**Резюме.** В статье исследуется понятие «дворянство», которое занимает важное место в концептсфере английского языка. В рамках исследования рассматривается история и анализ гоноративов, которые играли роль в реализации концепта «дворянство», с точки зрения современной языковой ситуации. Таким образом, в статье также оцениваются прагматические аспекты вручения или отзыва гоноративов, и в этом контексте уделяется внимание тому факту, что «дворянские префиксы» превращаются в некий показатель надежности.

**Ключевые слова:** контекст «дворянства», гоноративы, британская лингвокультурологическая среда, герцог и герцогиня.

---

### 1. Giriş

Məlumdur ki, “Zadəganlıq” konsepti zadəganlıq titullarını, müvafiq etiket qaydaları ilə bağlı terminologiyanı, bu sahə ilə əlaqədar olaraq yaranan frazeologizmləri və s. bu kimi dil vahidlərini əhatə etməklə yanaşı, həmin titulların xüsusi növ “sosial status prefiksləri” sayılan honorativləri də ehtiva edir. Honorativlər bu və ya digər zadəganlıq tituluna malik

olan şəxsə müraciətdə istifadə edilən və bilavasitə həmin titulun zadəganlıq institutu iyerarxiyasındakı mövqeyi ilə şərtlənən xüsusi qəlibləşmiş “xıtab formalarını” əhatə edir. Məsələn: *In this section we look at **Her Majesty**'s extraordinary life and reign: from a young girl who did not expect to be **Queen**, to an iconic and celebrated figure who has ruled for more than 60 years* [1].

Britaniya linqvokulturoloji mühitində honorativlərin ciddi linqvokulturoloji şərtlənməyə malik olduğunu sübuta yetirən ən önəmli faktlardan biri həmin honorativlərin bu və ya digər şəxsin hər hansı bir zadəganlıq tituluna malik olub-olması faktı ilə bağlılığından qaynaqlanır. Belə ki, məlum olduğuna görə, Britaniya monarxiya institutunun daxili tənzimlənmə qaydalarına görə, istənilən şəxs zadəganlıq titulunu itirdiyi halda və ya onun imtiyazları məhdudlaşdırıldığı halda həmin şəxsə müraciətdə honorativlərdən istifadə edilməsi qadağan edilir. Məsələn, şahzadə Çarlzın birinci həyat yoldaşı – mərhum Uels şahzadəsi Diana özü zadəgan ailəsində dünyaya gəlmiş olsa da, yalnız vəliəhdlə nikahından sonra **Her Royal Highness** honorativlə müraciət imtiyazını əldə etmişdi [2]. Belə ki, məhz bu honorativ Kral ailə üzvlərini digər zadəgan titulu sahiblərindən fərqləndirirdi. Nümunəyə diqqət edək: *While married to Prince Charles, Diana was known as **Her Royal Highness**. The title separates the royal family from the rest of British nobility.* (kursiv bizimdir. – A.R.) [3]. Və yalnız 1996-cı ildə yekunlaşdırılmış boşanma prosesindən sonra Diana üçün “Uels şahzadəsi” titulunun saxlamasına rəğmən, o, “**Her Royal Highness**” honorativi ilə müraciət “seçkinliyini” (imtiyazlılığını) itirmişdi.

*She is to give up her right to be Queen of England and to be called "**Her Royal Highness**." Queen Elizabeth II was reported to have been ready to allow Diana to retain the honorific, but Prince Charles was said to be adamant that she give it up* [4].

Əlavə olaraq ona da diqqət çəkək ki, Bukengem sarayının Ledi Diananın boşanmasından sonra titul fərqləndirməsini tənzimləyən rəsmi sənədində Her Royal Highness honorativi **prefiks kimi** də dəyərləndirirlər: *On the day her divorce from the Prince of Wales becomes absolute, the Princess of Wales will lose the prefix of "**Her Royal Highness**" and will become "**Lady Diana, Princess of Wales**"* [5]. Onu qeyd edək ki, təqdim olunan nümunədə yer almış **Her Grace** honorativi də Britaniya linqvokulturoloji mühitinin təsirilə şərtlənən və ingilis dilinin bu variantı üçün kifayət qədər yüksək işlənmə tezliyi nümayiş etdirən ifadələrdəndir. *Lady Diana, Princess of Wales, is thus also Lady Diana, **Duchess of Cornwall**, and because the title is regarded merely as a name, the status held by the wife of a duke is lost, as is the style of a duchess ("**Her Grace**")* [5].

Məlumdur ki, hələ qədim fransız dili dövrü mərhələsində (XII əsrin sonlarında ) ingiliscəyə daxil olmuş **Grace** [6] bir müddətdən sonra Şotlandiyada kral və kraliçaya xıtabən istifadə olunan honorativ kimi təsbit edilmiş və 1707-ci ilə qədər bu mövqedə işlənmişdir. VIII Henrinin honorativlərin reqlamentasiyası ilə bağlı etdiyi dəyişikliklərə qədər **His Grace** / **Her Grace** honorativi eləcə ingilis monarx-larına xıtabən də istifadə edilmişdi. Lakin XVIII

əsrin əvvəllərindən günümüzədək ingilis dilində bu honorativin hersoq və hersoginyalara xitabən və eləcə də katolik kilsəsinin yüksək rəngli rahiblərinə - arxiyepiskoplara xitabən istifadə edildiyi bildirilir. Məsələn: **His Grace The Duke of Devonshire** və ya **His Grace The Archbishop of Canterbury**. O da qeyd edilir ki, bu honorativ mahiyyət etibarilə **His / Her Royal Highness** ifadəsindən daha “aşağı rənglidir” [7].

Tarixi sənədlər, habelə, bədii əsər nümunələri bu mənə keçidini təsbit etməyə və **His / Her Grace** ifadəsinin müasir semantik mövqeyində qararlaşıma xronologiyasını izləməyə imkan verir. Belə ki, 1852-ci ilə aid qəzet məqaləsində oxuyuruq: *We find the following correspondence in the Alliance of N antes: to his grace the archbishop of tuam* [28]. 1867-ci ilə aid tarixi sənəddə - Hersoq Malbroya ünvanlanmış açıq məktubda da oxuyuruq: **My dear Lord Duke, I address this letter to your Grace, out of respect, not only for your high office as Lord President, but also for your character as an able and practical friend of the Church** [29].

Maraqlıdır ki, Şekspir yaradıcılığında tarixin fərqli kəsirlərinə aid hadisələr portik formata salındığından, bu əsərlər **His / Her Grace** ifadəsinin monarxa ünvanlanan honorativ olmaqdan çıxaraq, “sadəcə” hersoq və hersoginyalara xitabən istifadə edilən ifadə olmasının “gedişatını” əyani şəkildə izləyə bilərik. Belə ki, irəlidə təqdim olunmuş nümunələrdən də aydın şəkildə görəcəyimiz kimi, Şekspir tarixi reallıqlara autentikliyi qoruyub saxlamaq üçün VIII Henri islahatına qədərki dövrü əhatə edən tarixi hadisələrin təsvir edildiyi əsərlərində monarxa müraciətlə **His Grace** ifadəsindən istifadə etdiyi halda, sonrakı dövrə aid pyeslərində bu honorativin ünvanlandığı obyektlərin zadəganlıq rəngini “aşağı salmışdır”.

Şekspirin “VI Henri” əsərində oxuyuruq: *“I beseech your grace let him have what punishment the law will afford for his villainy”* [8]. Müəllif burada **Your Grace** honorativini bilavasitə Kralın özünə xitabən səsləndirilən mətn parçasında istifadə etmişdir. Məlum olduğu kimi, əsər məhz, VIII Henrinin haqqında bəhs etdiyimiz “islahatlarına” qədər hökmdarlıq etmiş olan sələfinin<sup>1</sup> həyatına həsr edilmişdir və göründüyünə görə, həmin dövrdə krala müraciətdə **His Grace, Your Grace** ifadələrinin istifadəsi rəsmi protokol sayılırdı. Müqayisə üçün deyək ki, dahi ədəbin 1599/1600-cu illərdə qələmə alındığı ehtimal edilən digər əsərində – *“As You Like It”* komediyasında həmin ifadə Hersoqa müraciətdə istifadə olunmuşdur. Belə ki, əsərin qəhrəmanlarında Rosalind özünün Hersoq Frederik üçün ünvanladığı nitqində deyir:

*Rosalind. I do beseech your Grace,*

*Let me the knowledge of my fault bear with me.* [9].

Göründüyü kimi, kimi bu əsərdə təsvir olunan hadisələr VIII Henri “islahatından” sonrakı dövrə təsadüf etdiyindən **His Grace / Her Grace** honorativinin istifadə rəngi “aşağı düşmüş” və artıq kral və ya kraliçaya nəzərən deyil, hersoq və ya hersoginyaya xitabən tətbiq edilməyə başlamışdır. Analoji vəziyyəti U. Şekspirin 1595/1596-cı illərdə qələmə aldığı “A Midsummer Night's Dream” (“Yay gecəsində yuxu”) komediyasında da izləmək mümkündür.

<sup>1</sup> VI Henrinin (1421-1471) hökmranlıq illəri: 1429-1471-ci illər

Belə ki, bu əsərdə də Şekspir qəhrmanı hersoq zadəgan titutuluna malik şəxsə xitabən eyni honorativdən dəfələrlə istifadə edir:

*I do entreat **your grace** to pardon me.  
I know not by what power I am made bold  
Nor how it may concern my modesty  
In such a presence here to plead my thoughts,  
But I beseech **your grace** that I may know  
The worst that may befall me in this case,  
If I refuse to wed Demetrius. [10].*

Göründüyü kimi, VIII Henrinin islahatından sonra bir daha Britaniya tarixində **His Grace / Her Grace** honorativinin monarxa xitabən istifadəsi mümkün olmamışdır və həmin dövrdə günümüzədək bu ifadə, demək olar ki, bir qayda olaraq, yalnız hersoq və hersoginyalara müraciətdə işlədilməkdədir.

*“**Your Grace**, the Duchess of Willowby has arrived. Are you in residence?” Amelia sighed. [11].*

Maraqlıdır ki, vaxtilə Ledi Dianaya xitabən hər iki honorativdən də (Her Royal Highness və Her Grace) istifadə edilməsinə baxmayaraq, daha öncə də bildirdiyimiz kimi, bu ifadələr arasından linqvokulturoloji şərtlənmədən doğan əsaslı qradasiya mövcuddur. Belə ki, vaxtilə VIII Edvardla ailə həyatı qurmuş olan Uollis Simpsonə xitabən **Her Royal Highness** honorativindən deyil, məhz **Her Grace** adresiv formasından istifadə edilməsi icazəsi verilmişdir. Belə ki, iki dəfə boşanmış olan, heç bir zadəganlıq tituluna malik olmayan amerikalı gənc xanım U.Simpsonla evlənmə ehtimalının Britaniya kralının imic və reputasiyasına uyğun gələ bilməyəcəyini önə sürən mühafizəkar kəsimin basqısı ilə VIII Eduard taxt-tacdan imtina etmək məcburiyyətində qaldı. Bundan sonra keçmiş kralla evlənmək imkanı əldə etmiş xanım Simpson **Her Grace** honorativini əldə etmişdi [12]. Göründüyü kimi, bəzi məqamlarda sinonim anlamda çıxış edən **His / Her Royal Highness** və **His / Her Grace** honorativləri arasında semantik yük daşıyıcılığı və funksional “davranış” baxımından tam mənada bərabərlik işarəsi qoymaq mümkün deyil. Hər iki halda honorativlər hersoq və hersoginyalara ünvanlana bildiyi halda, onlar arasında müəyyən iyerarxik qradasiya mövcuddur. U.Simpsonun təmsalında da müşahidə edildiyi kimi, o, **Her Royal Highness** honorativini “itirdikdən” sonra, yalnız **Her Grace** xitabı ilə “kifayətlənməli olmuşdur” ki, bu da semantik korrelyasiyada aşkar nisbi sinonimliyi təsbit etməyə imkan verir.

*Wallis Simpson, the first American divorcee to wed a British prince, Edward VIII, who became the Duke of Windsor, was formally known as the Duchess of Windsor, but without the style Her Royal Highness. ... It therefore is possible that Meghan, also a divorcee, could be styled as Her Grace. [13].* Təqdim edilən nümunədə iki honorativin status fərqliliyi baxımından qarşılaşdırılması verilir ki, bu da əslində digər mövqelərdə sinonim kimi çıxış edən ifadələrin bu situasiyaya nəzərən antonimik korrelyasiya sərgiləməsini təsbit etməyə

imkan verir. Göründüyü kimi, burada da semantik metamorfozun yaranmasının başlıca təhrikedici faktoru – məhz, linqvokulturoloji amildir. Belə ki, Britaniya linqvokulturoloji mühitinə nəzərən “Zadəganlıq” konseptinin semantik sahəsində “Divorce” konsepti ilə əlaqəli semantik şəxələnmələr mütləq şəkildə mənfi çalarlıq yaradır və bu zaman “boşanmış hersoginya”, bir növ “ikinci növlü”, daha məhdud imtiyazlı aristokratik prefiks sahibi olurdu. Məhz, bu səbəbdəndir ki, şahzadə Harri ilə toyu ərəfəsində Megan Marklla bağlı ölkə ictimaiyyətini düşündürən məsələlər arasında bir linqvistik dilemma da hökmranlıq edirdi: söhbət “boşanmış” xanımın hersoginya titulu əldə edəcəyi təqdirdə hansı honorativlə “çağırılma” bilməsindən gedirdi.

*Could Meghan Markle's title be **Her Grace** like American divorcee Wallis Simpson when she marries Prince Harry?... The last American divorcee to marry into the Royal Family was given the **style of Her Grace**, the title usually reserved for non-royal dukes and duchesses and **therefore an inferior title**.* [13]. Deməli, honorativ “adi titul prefiksi” olmaqdan çıxaraq, müəyyən sosial durumu (məsələn, Ledi Diananın və ya Uollis Simpsonun nümunələrində olduğu kimi, “boşanma” faktı ilə bağlı durumu) nümayiş etdirən “deklorativ vasitəyə” çevrilir. Maraqlıdır ki, hətta irəlidə izləyəcəyimiz situasiyada honorativlərdən məhrum edilmə, bir növ “cəza” tədbiri də sayıla bilər. Belə ki, Megxit hadisələri zəminində şahzadə Harri və həyat yoldaşının “tamşatlı kral ailəsi üzvü” kimi vəzifə səlahiyyətlərini idarə etməkdən “qaçınması” ilə bağlı məlum bəyanatından sonra kraliçanın atdığı addımlar sırasında nəvəsinin və Megan Marklın honorativlərdən məhrum edilməsilə bağlı qərarı da yer almışdır. Bukengem sarayının rəsmi bəyanatında honorativdən istifadənin dayandırılması ilə bağlı məqamda qeyd edilir: *The Sussexes will not use **their HRH titles** as they are no longer working members of the Royal Family.* [14]. Elə həmin bəyanatda bildirildiyi kimi, Sussex hersoq və hersoginyası həm malik olduqları hərbi rütbələrdən imtina etməli, həm də büdcəyə öz saraylarının təmiri üçün xərclədikləri milyonlarla funt sterlinq vəsaiti geri qaytarmalı idilər. Honorativin “geri alınması” kimi, bunlar da heç şübhəsiz ki, bir növ “cəza” tədbirləri qismində dəyərləndirilirdi. Yeri gəlmişkən, haşiyəyə çıxıb qeyd edək ki, həmin rütbələrin və hərbi birləşmələrin adlarının bu kontekstdə çəkilməsi onları da “Zadəganlıq” kontekstinə daxil etmiş olur. *On 13th April 2008, Prince Harry was promoted to the rank of Lieutenant with The Household Cavalry (**Blues and Royals**).* [15]. Belə ki, adıçəkilən Blues və Royals hərbi birləşməsi – Kavaleriya alayı, bilavasitə Kral atlı qvardiyası ilə Kral draqunları (The Royal Dragoons) qvardiyasının birləşməsindən yaranmışdır [16]. Bu ordu birləşməsinə bilavasitə Kral ailəsi üzvlərinin komandanlıq eləməsi, BKA üzvlərinin burada hərbi qulluq keçməsi və s. bu kimi faktlar da həmin hərbi qurumun adının “Zadəganlıq” konseptinə daxil edilməsini qaçınılmaz edir.

Honorativlərin “geri alınması” ilə bağlı məqama qayıdaraq onu qeyd edək ki, şahzadə Harry və Megan Marklın Sussex hersoq və hersoginyasının geri alınmaması fonunda onların müvafiq “zadəganlıq prefikslərindən” məhrum edilməsi, eləcə də müvafiq maliyyə dotasiyaları imtiyazından da kənarlaşdırılması həmin titulları bir növ “butaforik atributa”

çevirir. *Prince Harry and Meghan agreed to stop using the titles His and Her Royal Highness, eschew some state funding and return the Sovereign Grant funds they spent to renovate their official residence.* [17]. Göründüyü kimi, **His / Her Royal Highness** honorativi, bir növ zadəganlıq iyerarxiyasında nüfuz, mötəbərlik, imtiyazlılıq, seçkinlik ifadə edən göstəricilərdən sayıla bilər.

Maraqlıdır ki, **His / Her Royal Highness** honorativindən istifadə və ya imtina məqamı o qədər prinsipial mahiyyət kəsb edir ki, hətta müşahidəçilər də “cəzalandırılmışların” bu “titul prefiksindən” istifadəsinə xüsusilə həssaslıqla yanaşırlar. Nümunələrə diqqət edək: *The couple will no longer use their HRH titles as part of the change. The Sussex Royal website was swiftly updated after Buckingham Palace's announcement - but they still referred to themselves as Their Royal Highnesses* [18].

Honorativlərlə bağlı təhlillərimizin sonunda onu da qeyd etmək istərdik ki, həmin ifadələrin iki (**His / Her Majesty**, **His / Her Grace**) və daha artıq sözdən (**His / Her Royal Highness**) ibarət olması onların yazılı və ya şifahi nitq məqamında lakonikliyi təmin edən “qısaltmalarla” əvəzlənməsini qaçınılmaz edir.

*It stated that Fergie could not use HRH anymore since she was no longer married to Andrew.* [19]; *They have since had two children together who have also been given HRH status... Right after her divorce, Sarah continued to use her HRH title* [20].

Məlumdur ki, dil sisteminin inkişafı həm daxili, həm də xarici qanunauyğunluqlarla şərtlənir. Əgər biz, honorativlərin bir-birini əvəzlənməsindəki həlledici rol oynamış və daha öncə nəzərdən keçirdiyimiz subyektiv faktorları (məsələn, VIII Henrinin islahatını) və ya obyektiv faktorları (fransız və ya latın dillərindən alınma prosesini) həmin kontekstdə dəyərləndirsək, bu zaman onların ekstralingvistik mahiyyət kəsb etdiyini təsbit etmiş olarıq. Bundan fərqli olaraq, honorativlərin abbreviatur formatında verilməsi ilə bağlı durum bilavasitə intralingvistik amillərlə, konkret olaraq, qənaət prinsipi ilə şərtlənir. Belə ki, dil sisteminin inkişafının şərtləndirən aparıcı faktorlardan biri sayılan qənaət prinsipinin təsiri ilə söz birləşmələrin abbreviatur səviyyəsində “reduksiya” uğraması mümkün olur. Müasir ingilis dilində yer alan leksik ixtisarların struktur-praqmatik aspektdən sistemli təhlilini aparmış O.N.Kosternina qeyd edir ki, “abbreviatur mahiyyətli dil vahidlərinin yaranması prosesində, məhz, dublet səciyyəli kompakt əvəzləyicinin formalaşmasına yönəlmiş mexanizm – qənaət mexanizmi dominant rol oynayır” [21; 11]. Nəzərdən keçirdiyimiz **HRH** – **His / Her Royal Highness**, **HM** – **His / Her Majesty**, **HG** – **His / Her Grace** tipli abbreviaturalar akronimlər kimi səciyyələnir. Belə ki, akronimlər abbreviaturu təşkil edən sözlərin “inisial”, yəni başlanğıc hərflərinin və ya səslərinin birləşməsi formatına əsaslanır [22; 27].

*Statement from HM The Queen* [23]; *HG Srimati Urmila dd is giving Sunday class in Brussels's bhakti yoga center* [24].

Honorativlərə əlaqədar maraqlı cəhətlərdən biri də onların bəzi hallarda “sıradan bir insana”, yəni heç bir zadəganlıq tituluna malik olmayan şəxsə qarşı hiss edilən ifrat heyranlıq, ehtizaz, emosional bağlılıq kimi hissələrin ifadəsi üçün istifadə olunması məqamı ilə bağlıdır. Məsələn, məşhur Britaniya rok kvarteti – “Bitlz”-in ifasında məşhurlaşmış olan və Con Lennon və Pol Makkartinin (John Winston Lennon və Paul James McCartney) müəllifi olduqları mahnıda deyilir:

*I want to tell her that I love her a lot  
But I gotta get a bellyful of wine  
**Her Majesty's** a pretty nice girl  
Someday I'm going to make her mine... [25].*

Göründüyü kimi, burada **Her Majesty** “Əlahəzrət” honorativi sevgi, tapınma hissələri oyadan xanıma aid olaraq istifadə edilir.

***Her Majesty's** a pretty nice girl  
But she doesn't have a lot to say  
**Her Majesty's** a pretty nice girl  
But she changes from day to day. [25].*

Göründüyü kimi, burada gözəl xanıma qarşı ifadə edilməsi çətin olan hissələr, məhz **Her Majesty** honorativinin “cəlb edilməsi” vasitəsilə izah edilmişdir. Bununla da müəlliflər gözəl xanıma qarşı hissələrin yaratdığı emosional stuporun (latın dilində: **stupor** “*donub qalmaq, şoka düşmək*”) qarşı tərəfi “təbə”, asılı duruma saldığını vurğulayırlar. **Her Majesty** deyə səciyyəyləndirilən xanım bir növ “sevgi iyerarxiyasında” kraliça mövqeyində qərarlaşmış kimi təqdim edilir. Aşağıdakı nümunədə həmin məna çalarlığı dolğun şəkildə ifadə edilir:

*When I was younger, probably because of my personal experiences with “**Her Majesty**,” I always thought of it as a love song—a song about awkwardness around **a crush** whom you respect enough to refer to as “**her majesty**.” [26].*

Göründüyü kimi, burada kraliçaya nəzərən sırayı vətəndaşın mövqeyinin iyerarxik assimetriyası “vurğun” gəncin sevdiyi xanım, yəni onun könlünün “kraliçası” qarşısındakı emosional assimetriya ilə bənzərlikdə təqdim edilir. Bu zaman aşağıdakı istiqamətli məna keçidi izlənilir: Ən yüksək zadəganlıq titulu (yəni, Kraliça) > həmin titula uyğun honorativ > sevgili obrazının metaforik təqdimatı (qəlb kraliçası).

**His / Her Majesty** honorativinin analoji mövqedə işləndiyi digər faktlarda da eyni iyerarxiklik qabardılır. Məsələn, 1931-ci ildə ekranlara çıxmış məşhur Hollivud filmi “Əlahəzrət Sevgi” ( **Her Majesty, Love** ) adlanır. **Her Majesty, Love is a film frolic of firsts and lasts** [27]. Buradakı honorativin dolayı semnatikasını aydın şəkildə təsbit etmək üçün həmin “zadəganlıq prefiksini” öz ilkin anlamındakı işlənmə mövqelərinə nəzər salmaq kifayətdir. Müqayisə edək: *About **Her Majesty The Queen**... Having **Her Majesty as Royal patron** or president provides vital publicity for the work of these organisations, and allows their enormous achievements and contributions to society to be recognised* [1].

Yuxarıda qeyd olunanlar onu deməyə əsas verir ki, “Zadəganlıq” konseptinə daxil olan honorativlər ciddi linqvokulturoloji şərtlənməyə malikdir və bu sahədə baş verən istənilən dəyişikliklər bivasitə cəmiyyətin “sifarişi” ilə gerçəkləşən və deməli pragmatik səciyyə daşıyan proseslərin məhsulu kimi ortaya çıxır.

### Ədəbiyyat

1. Her Majesty The Queen <https://www.royal.uk/her-majesty-the-queen>
2. Tikkanen A. Diana, princess of Wales <https://www.britannica.com/biography/Diana-princess-of-Wales>
3. Cahn L. 9 Things Princess Diana Lost After Her Divorce from Prince Charles // Reader's Digest <https://www.rd.com/culture/things-princess-diana-lost-after-divorce/>
4. Lyall S. Charles and Diana Agree on Divorce Terms // The New York Times, July 13, 1996 <https://www.nytimes.com/1996/07/13/world/charles-and-diana-agree-on-divorce-terms.html>
5. HRH The Princess of Wales Titles and Address <http://www.baronage.co.uk/bphtml-01/princess.html>
6. Grace <https://www.etymonline.com/word/grace>
7. Grace (style) <http://students.com/His%20Grace>
8. Shakespeare W. The Comedies, Histories, Tragedies, and Poems of William Shakspeare.
9. Shakespeare W. As You Like It  
[https://www.opensourceshakespeare.org/views/plays/play\\_view.php?WorkID=asyoulikei&Act=1&Scene=3&Scope=scene](https://www.opensourceshakespeare.org/views/plays/play_view.php?WorkID=asyoulikei&Act=1&Scene=3&Scope=scene)
10. Shakespeare W. A Midsummer Night's Dream Scenes  
[https://www.sparknotes.com/nofear/shakespeare/msnd/page\\_6/](https://www.sparknotes.com/nofear/shakespeare/msnd/page_6/)
11. Michaels J. The Duke Who Lied <https://books.google.az/books>
12. Wallis Simpson <https://www.britannica.com/biography/Wallis-Simpson>
13. <https://metro.co.uk/2018/05/07/meghan-markles-title-grace-like-american-divorcee-wallis-simpson-marries-prince-harry-7526024/>
14. Statement from Buckingham Palace, <https://www.royal.uk/statement-her-majesty-queen-0>
15. Prince Harry's Military Career <https://www.royal.uk/prince-harrys-military-career>
16. Household Cavalry <https://www.army.mod.uk/who-we-are/corps-regiments-and-units/royal-armoured-corps/household-cavalry/>
17. Foster M. Harry and Meghan's use of the word 'Royal' being reviewed, source says, February 19, 2020, <https://edition.cnn.com/2020/02/19/uk/harry-meghan-royal-sussex-brand-intl-gbr/index.html>

18. Wilkinson M., Andrews E., Parker N. Meghan and Harry forced by Queen to drop HRH titles and repay £2.4m as smiling monarch emerges with Andrew // The Sun, 21 Jan 2020, <https://www.thesun.co.uk/news/10758946/meghan-harry-queen-hrh-titles/>
19. Kapusta M. Why is Sarah Ferguson Still a Duchess After Her Divorce From Prince Andrew?, March 28, 2019 <https://www.cheatsheet.com/entertainment/why-is-sarah-ferguson-still-a-duchess-after-her-divorce-from-prince-andrew.html/>
20. <https://www.express.co.uk/life-style/life/1150497/sarah-ferguson-prince-andrew-duchess-of-york-hrh-status-title-latest-news>
21. Костерина О.Н. Лексические сокращения в современном английском языке (Структурный и прагматический аспекты), автореферат...диссер.канд.наук., Санкт-Петербург, 2005, 24 с.
22. Ахманова О.С. Словарь лингвистических терминов, 2-е изд., стер., М: УРСС, Едиториал УРСС, 2004, 571 с.).
23. Statement from HM The Queen <https://www.royal.uk/statement-her-majesty-queen-0>
24. Janmastami dasa <https://centredbhaktiyoga.com/2014/04/23/hg-srimati-urmila-dd-is-giving-sunday-class-in-brusselss-bhakti-yoga-center/>
25. John Winston Lennon, Paul James Mccartney Her Majesty <https://songmeanings.com/songs/view/796/>
26. Miller M. The Best Beatles Song Is a 23-Second Track That Almost Didn't Exist, Esquire, Sep.26, 2019, <https://www.esquire.com/entertainment/music/a29226810/best-beatles-song-her-majesty-abbey-road-50th-anniversary/>
27. Her Majesty, Love <https://shop.tcm.com/her-majesty-love-her-majesty-love/888574369200>
28. Boston Pilot (1838-1857), Volume 15, Number 8, 21 February 1852 <https://newspapers.bc.edu/?a=d&d=bpilott18520221-01.2.18>
29. The conscience clause: a letter to His Grace the Duke of Marlborough, Lord President of Her Majesty's Privy Council (1867), by Edward Bickersteth , [https://en.wikisource.org/wiki/The\\_conscience\\_clause:\\_a\\_letter\\_to\\_His\\_Grace\\_the\\_Duke\\_of\\_Marlborough,\\_Lord\\_President\\_of\\_Her\\_Majesty%27s\\_Privy\\_Council](https://en.wikisource.org/wiki/The_conscience_clause:_a_letter_to_His_Grace_the_Duke_of_Marlborough,_Lord_President_of_Her_Majesty%27s_Privy_Council)